

EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM

EGYETEMI KÖNYVTÁRI SZOLGÁLAT

K21 MINŐSÉGIRÁNYÍTÁSI KOORDINÁCIÓS BIZOTTSÁG

1053 Budapest, Ferenciek tere 6.
e-mail: titkarsag@lib.elte.hu
www.konyvtar.elte.hu

Telefon: 36-1-411-6738
36-1-411-6500/3415
Fax: 36-1-411-6737

BESZÁMOLÓ

AZ EGYETEMI KÖNYVTÁRI SZOLGÁLAT

OKTATÓI ELÉGEDETTSÉGI FELMÉRÉSÉRŐL

2019

Készítette: Bodnár Ilona
Egri Krisztina
Varga Andrea

K21 dokumentum típusa: végleges Kezelése: nyilvános Készítette: Bodnár Ilona, Egri Krisztina, Varga Andrea 2021. március 16.	verzió 2	1
---	----------	---

Lebonyolítási időszak: 2019. november

Lebonyolítás módszere: online kérdőív.

A felmérés célja

Az egyetemen folytatott oktató- és kutatómunkát minél jobb könyvtári szolgáltatásokkal kívánjuk támogatni, ezért a szolgáltatásfejlesztés érdekében felmértük az oktatók és kutatók könyvtári szolgáltatásokkal kapcsolatos elvárásait és elégedettségét.

A kiértékelés menete

A kérdőív kiértékelésére csak 2020-ban került sor, amelynek összetett okai voltak.

- a szokásoshoz képest későn kaptuk meg az adattáblákat, amelyekből ki tudtuk indulni
- a járványhelyzet beállta a munkafeladatok és projektek teljes átcsoportosítását kívánta meg
- valamint az EFQM pályázatához kapcsolódó Kommunikációs projekthez való kérdőíves felmérések elkészítése, lebonyolítása, és a kapott eredmények kiértékelése a munkatervben előre meghatározott feladatok átcsoportosítását kívánták meg.

Az értékelési skála módszertana

Négyfokú skálával dolgozott a kérdőív, ezzel kiküszöbölték a középső érték választását. Mindenképpen állást kellett foglalnia a válaszadóknak.: nagyon elégedetlen - inkább elégedetlen - inkább elégedett - nagyon elégedett.

A kitöltőknek mindenképpen dönteniük kellett: pozitív vagy negatív véleményt kellett megfogalmazniuk, ez nem lehetett semleges, ha volt az adott szolgáltatásról tapasztalatuk. Hiszen lehetőséget adtunk a “nem veszem igénybe” válasz jelölésére is.

A kitöltés alakulása

Az Unipoll kérdőívező rendszer adatai alapján összesen 3982 darab kérdőív jött létre, amely a kitöltésre jogosultak számával egyenlő. Ezek közül mindösszesen csak 363 darabot véglegesítettek a rendszerben a kitöltők. Ez nagyon alacsony, csupán 9,12%-os kitöltési arányt jelent.

A Minőségügyi Iroda elemzése is felhívja a figyelmet a kitöltési hajlandóság csökkenésére, de az adatok differenciáltabb elemzése a könyvtárak számára még kedvezőtlenebb képet mutat.

A két kitöltői csoportban (oktató-kutató, oktatást-kutatást támogató munkatársak) körülbelül egyforma volt a "lemorzsolódás", de ez mégsem ugyanolyan mértékben érintette őket: míg az oktatói létszám 200 fővel nőtt a két felmérés között, addig az oktatás-kutatást támogatók majdnem ennyivel lettek kevesebben. Így a kitöltési hajlandóság nagyobb mértékben csökkent az oktatók, a könyvtárat foglalkozásszerűen használók körében.

A 363 válaszoló közül mindössze 230 fő töltötte ki a könyvtári szolgáltatásokra vonatkozó kérdéseket.

K21 dokumentum típusa: végleges		
Kezelése: nyilvános		
Készítette: Bodnár Ilona, Egri Krisztina, Varga Andrea		
2021. március 16.		2

A 1. táblázat mutatja a kitöltés közbeni lemorzsolódás arányát. A lemorzsolódás aránya az összes elkezdett kérdőívhez képest 22,6%. A felmérésben résztvevők nagyobb aránya töltötte ki a teljes kérdőívet, mint ahányan lemorzsolódtak.

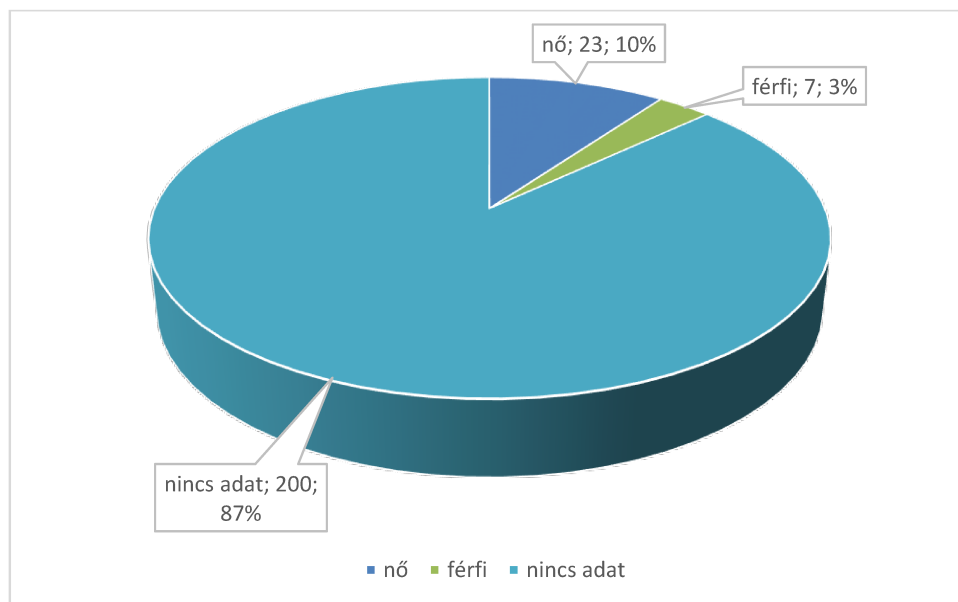
1. táblázat: A kitöltést félbehagyók megoszlása – 2019.

Unipoll kitöltés alakulása	fő	arány (%)
3. oldalig kitöltötte	2	22,6
4. oldalig kitöltötte	37	
5. oldalig kitöltötte	2	
6. oldalig kitöltötte	2	
7. oldalig kitöltötte	1	
8. oldalig kitöltötte	1	
11. oldalig kitöltötte	1	
13. oldalig kitöltötte	1	
15. oldalig kitöltötte	2	
24. oldalig kitöltötte	2	
26. oldalig kitöltötte	1	
teljesen kitöltötte	178	77,4
összesen	230	100,00%

A kitöltők megoszlása

A felmérésben résztvevők 23 nő (10%), míg 7 férfi (3%) volt, 200 (87%) esetben nincs adat

1. ábra: Kitöltők megoszlása nemek szerint – 2019.

Oktatók-kutatók további lemorzsolódása

K21 dokumentum típusa: végleges Kezelése: nyilvános Készítette: Bodnár Ilona, Egri Krisztina, Varga Andrea 2021. március 16.		3
---	--	---

A kérdőívet kitöltő oktatók száma a könyvtári szolgáltatások felé haladva tovább csökken:

- a 183 főből 156 válaszadó véleményét elemezték: ez már csak 7,4%-os arány az oktatók összlétszámához viszonyítva
- ha a 156 főből kivesszük a könyvtárat ritkán látogatók és a nem válaszolók számát, akkor 110-en maradnak, vagyis a 2102 fő 5,2%-a
- ha a könyvtárat negyedévente látogatókat is olyanoknak minősítjük - kulturális lekérdezéseknél a válaszolók hajlamosak "felfelé", az elvárások felé kerekíteni - akik kevésbé látják át a könyvtár működését, akkor 90 főt kapunk: ami az összoctatói létszám **mindösszesen 4,2%-a**.

Egy belső, munkatársi felmérés esetében ez a mintanagyság nehezen értelmezhető, főleg olyanoktól, akiknek a munkakörökhöz elengedhetetlenül fontos lenne a könyvtárhasználat.

Ami pozitívum ebben a kicsinyre zsugorodott mintában, hogy a tipikus válaszadó:

- rendelkezik tudományos fokozattal
- adjunktusi vagy docensi beosztásban dolgozik
- több mint öt éves munkaviszonnyal rendelkezik az ELTE-n

Mindezek lehetővé teszik, hogy kellő tapasztalattal rendelkezzen az oktatás és a könyvtárhasználat felől is: részben saját kutatásai, a fokozatszerzés kapcsán, részben a kötelező óraszámok miatt.

Karokra lebontva az oktató-kutató munkakörben dolgozók 65%-a három karhoz köthető:

- BTK 45 fő (29%)
- TTK 38 fő (24%)
- PPK 19 fő (12%)

A BTK és a TTK is könyvtárigényes kar, de más-más szolgáltatásokra van igény:

- a bölcseészek inkább a hagyományos könyvtári szolgáltatásokat részesítik előnyben, ahol a történetiségnek, a nyomtatott dokumentumoknak nagyobb szerepe van
- a természettudósok munkájukban inkább támaszkodnak adatbázisokra, a gyors megjelenésű, kisebb periodicitású kiadványokra, az online világra

A PPK mindkettő használói típushoz kapcsolódik, de más-más karával, de erre a karra is jellemző a könyvtárra való intenzív támaszkodás.

Oktatást-kutatást támogató munkatársak

Esetükben még nagyobb mértékű lemorzsolódás figyelhető meg a könyvtári szolgáltatások tekintetében:

- a kérdőívcsomagot kitöltő 180 főből 74 válaszadót regisztráltak a könyvtárak kapcsán: ami az összdolgozói létszám 3,9%-a
- az adatot nem közlőket és a negyedévtől ritkábban könyvtárba látogatókat kivéve **marad 50 fő, vagyis a dolgozók 2,6%-a**
- esetükben a könyvtárat negyedévente látogatók számát inkább soroljuk a megalapozott véleményt adókhoz.

A mértékadó 50 fő összetételének további érdekessége, hogy három könyvtár használói felülreprezentáltak közöttük:

- Egyetemi Könyvtár 20 fő
- PPK Könyvtára 12 fő
- BGGyK Könyvtára 11 fő

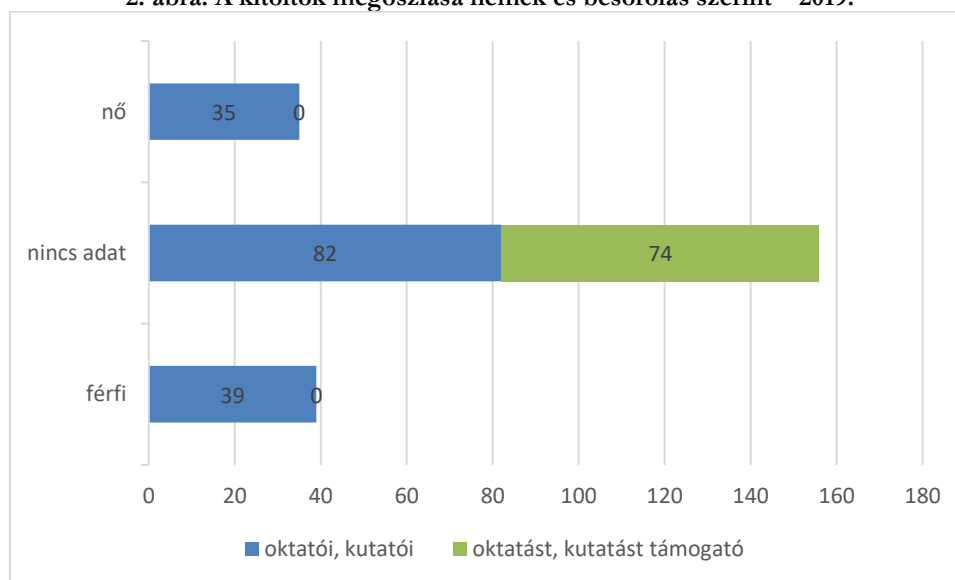
Nagy valószínűséggel ebben a **43 főben szép számmal vannak könyvtárosok** is, mivel a kérdőív kitöltésénél nem volt olyan kikötés, hogy ők a saját területükről nem nyilatkozhatnak.

A válaszadók több mint 50%-a beosztott munkakörben dolgozott, csak 3%-uk nevezett meg valamilyen vezetői beosztást. Ezért, és mert az új belépők között nagyobb volt a válaszadói hajlandóság, kevésbé látnak rá az oktatásra, a könyvtárakkal szemben támasztott igényekre, elvárásokra, illetve lehetnek saját tapasztalataik szolgáltatásainkról.

2. táblázat: A kitöltők megoszlása nemek és besorolás szerint – 2019.

	oktatói, kutatói	oktatást, kutatást támogató	összesítés (fő)
férfi	39	0	39
nincs adat	82	74	156
nő	35	0	35
összesítés (fő, %)	156	74	230 (100%)

2. ábra: A kitöltők megoszlása nemek és besorolás szerint – 2019.

Könyvtárhasználati szokások

A legtöbben, a kitöltők 17,8%-a a TTK könyvtárát jelölte meg a leggyakrabban látogatott könyvtárnak.

A következő könyvtárak kaptak még számottevő jelölést: PPK 13,5%, EKL 12,8% és BGGyK 9,1%. Ezeknél az intézményeknél azonban magas volt az oktatást-kutatást támogató munkakörben dolgozók - így a könyvtárosok - száma is.

Megjegyzés: Ha a BTK-n belül működő 14 db könyvtár jelöléseit összevonjuk, akkor a válaszadók 23,5%-a használja a kar valamelyik könyvtárát.

3. táblázat: A leggyakrabban igénybe vett könyvtárak – 2019.

Kérjük, jelölje meg, melyik könyvtárat veszi igénybe a leggyakrabban!	Munkaköri besorolása:		Össz. (fő)
	Oktatást-kutatást támogató (fő)	Oktatói-kutatói (fő)	
nincs adat	1	1	2
Állam- és Jogtudományi Kar Könyvtára	4	7	11
Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar Könyvtára	11	10	21
Bölcsészettudományi Kar - Angol-Amerikai Intézet Könyvtára	1	4	5
Bölcsészettudományi Kar - Germanisztikai Intézet Könyvtára	0	2	2
Bölcsészettudományi Kar - Könyvtár- és Információtudományi Intézet Könyvtára	0	2	2
Bölcsészettudományi Kar - Központi Olvasóterem	4	3	7
Bölcsészettudományi Kar - Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet Toldy Ferenc Könyvtára	0	1	1
Bölcsészettudományi Kar - Magyar Nyelvtudományi és Finnugor Intézet Könyvtára	1	11	12
Bölcsészettudományi Kar – Néprajzi Intézet Könyvtára	1	0	1
Bölcsészettudományi Kar - Ókortudományi Intézet Könyvtára	0	6	6
Bölcsészettudományi Kar - Régészettudományi Intézet Könyvtára	0	3	3
Bölcsészettudományi Kar - Romanisztikai Intézet Könyvtára	1	3	4
Bölcsészettudományi Kar – Szláv és Balti Filológiai Intézet Könyvtára	0	3	3
Bölcsészettudományi Kar – Távol-keleti Intézet Könyvtára	0	1	1
Bölcsészettudományi Kar - Történeti Intézet Szekfű Gyula Könyvtára	1	4	5
Bölcsészettudományi Kar – Assziriológiai és Hebraisztikai Tanszék könyvtára	1	1	2
Eötvös Kollégium – Eötvös Könyvtár	0	1	1
Egyetemi Könyvtár és Levéltár	20	8	28
Informatikai Kar Könyvtára	2	4	6
Pedagógiai és Pszichológiai Kar Könyvtára	12	19	31
Savaria Egyetemi Központ Könyvtára	3	14	17
Tanító- és Óvóképző Kar Könyvtára	1	5	6
Társadalomtudományi Kar Könyvtára	7	3	10
Természettudományi Kar – Kémiai és Fizikai Intézet Könyvtára	0	1	1
Természettudományi Kar Könyvtára	3	38	41
Összesen (fő)	74	156	230

K21 dokumentum típusa: végleges

Kezelése: nyilvános

Készítette: Bodnár Ilona, Egri Krisztina, Varga Andrea

2021. március 16.

Szolgáltatások igénybevétele

Az ELTE-s könyvtárak szolgáltatásait személyesen, online (távolról) és megbízott útján, azaz közvetetten is igénybe lehet venni. A kitöltők túlnyomó többsége, 178 fő a 230 főből, személyesen intézi könyvtári ügyeit. 72 fő online is használja a könyvtár által nyújtott szolgáltatásokat, míg megbízott útján csak nagyon kevesen járnak el (10 fő). Az eredményekre tekintettel kiemelhető, hogy a személyes ügyintézés népszerűsége miatt még nagyobb figyelmet kell fordítani az olvasószolgálaton dolgozó kollégák szakmai (tovább)képzésére.

4. táblázat: Könyvtárhasználat igénybevételének módja – 2019.

Munkaköri besorolása:	Könyvtár igénybevételének módja		
	személyesen (fő)	távolról (online) (fő)	közvetetten (megbízott útján) (fő)
Oktatást-kutatást támogat	54	15	3
Oktatói, kutatói	124	57	7
összesen	178	72	10

A két csoport közötti alapvető különbség, hogy a támogató munkakörben dolgozók inkább hasonlítanak a közművelődési könyvtárak olvasóra, mint a munkájuk miatt könyvtárhasználó oktatók.

Támogató munkakörben dolgozóknak:

- 20%-a (15 fő) használja távolról (online) a könyvtárat
- havi rendszerességgel látogatják leginkább a könyvtárat (18 fő; 24%)

Az oktatói-kutatói munkakörben dolgozóknak:

- 30%-a (57 fő) használja távolról (online) a könyvtárat
- legtöbbször hetente használják a könyvtárat (42 fő; 27%)

Majdnem minden harmadik „könyvtári látogatás” tehát online történik. Nincs személyes találkozás, ami az egyik legfontosabb eleme a könyvtárosok munkájának megítélésében – legalábbis eddig az volt.

A távoli szolgáltatás igénybevétele miatt bizonyos szolgáltatások nem is elérhetők az olvasók számára, így a megítélésükhöz nem biztos, hogy rendelkeznek kellő valós tapasztalattal.

K21 dokumentum típusa: végleges Kezelése: nyilvános Készítette: Bodnár Ilona, Egri Krisztina, Varga Andrea 2021. március 16.		7
---	--	---

Az oktató-kutató válaszadók könyvtárhasználati statisztikáját áttekintve megállapítható, hogy 67,67%-uk legalább havi rendszerességgel ellátogat valamely ELTE-s könyvtárba, vagy online igénybe veszi azok szolgáltatásait. Nem jelentősen, alig 4%-kal alacsonyabb ez az arány az oktatást - kutatást támogatók körében.

5. táblázat: Könyvtárhasználat gyakoriságának megoszlása – 2019.

Milyen rendszerességgel veszi igénybe a könyvtár szolgáltatásait?	Munkaköri besorolása:		összesen (fő)
	Oktatást-kutatást támogat (fő)	Oktatói, kutatói (fő)	
naponta	8	11	19
hetente	11	42	53
havonta	18	37	55
negyedévente	13	20	33
ritkábban	8	23	31
nincs adat	16	23	39
összesen	74	156	230

Ha nagyobb mintával dolgoznánk, akkor érdemes lenne összevetni a könyvtárlátogatás módját és a gyakoriságot: a távoli hozzáférés milyen hatással van a gyakoriságra.

A negyedévente vagy ritkábban történő könyvtárlátogatás - 21 fő támogató, 43 fő oktató - nem teszi lehetővé, hogy a könyvtár bizonyos szolgáltatásairól képe legyen az olvasónak, tudomást szerezzen róla. Amikor szüksége van valamire, akkor lemegy; csak az adott megoldandó problémájára fókuszál, az igény érdekli, nem az összkép, nem pl. a hallgatók, a kurzusának az irodalma stb. **Problémaorientált és nem könyvtárorientált motiváció van a látogatás mögött.**

Könyvtári szolgáltatások megítélése

Az alacsony kitöltési arányból az is következik, hogy a mintát alkotó "erős mag" a könyvtár iránt elkötelezett, ahhoz jóindulattal közelítő kollégákból áll. Ezért sem fektetnék nagy hangsúlyt a 2018-as és a mostani összehasonlítására. Általánosságban elmondható, hogy minden szolgáltatásunk jobb értéket kapott 2019-ben.

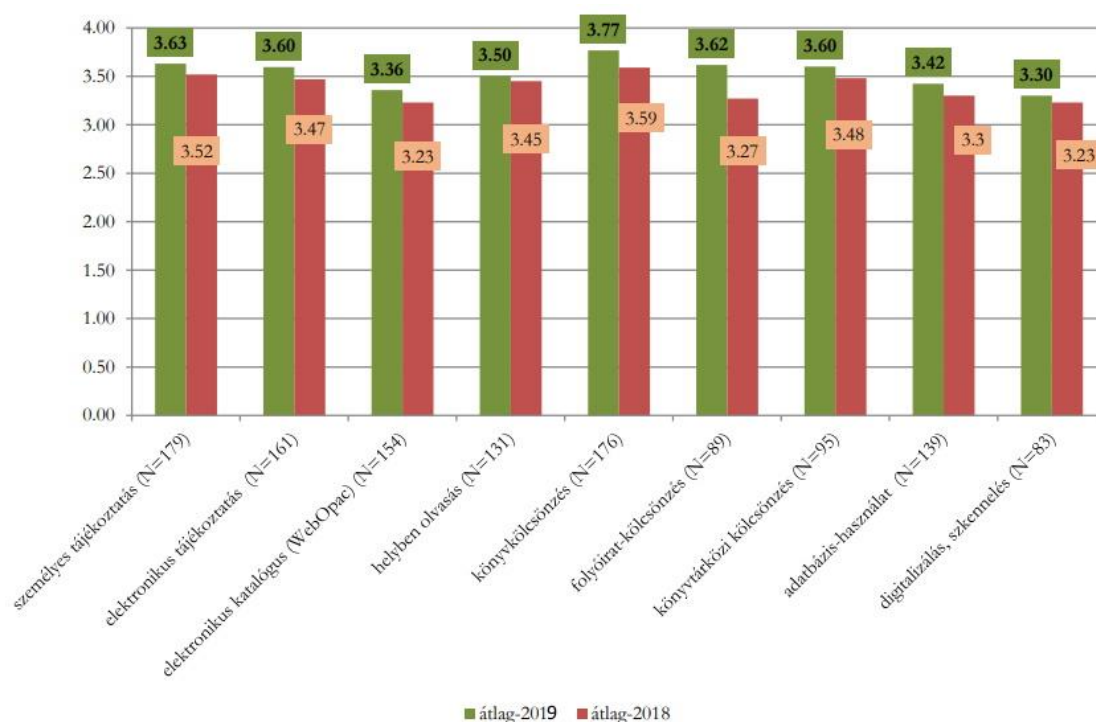
A két legmagasabb értéket hagyományos szolgáltatások kapták, még úgyis, hogy a válaszadók száma is magas volt:

- könyvkölcsönzés (3,77 - 176 fő)
- személyes tájékoztatás (3,63 - 179 fő)

A legnagyobb értéknövekedés a folyóiratkölcsönzés esetében van. A BTK - TTK változtatott ezen a szolgáltatáson

K21 dokumentum típusa: végleges Kezelése: nyilvános Készítette: Bodnár Ilona, Egri Krisztina, Varga Andrea 2021. március 16.		8
---	--	---

3. ábra: A válaszadók elégedettsége a könyvtári szolgáltatásokkal 1. – 2019.

A következő blokkban is van a könyvtárosok és olvasók kontaktusára, illetve szolgáltatásokra vonatkozó válaszadási lehetőség. A legmagasabb értékeket itt is a könyvtárosok személyes kvalitása, hozzáállása kapta:

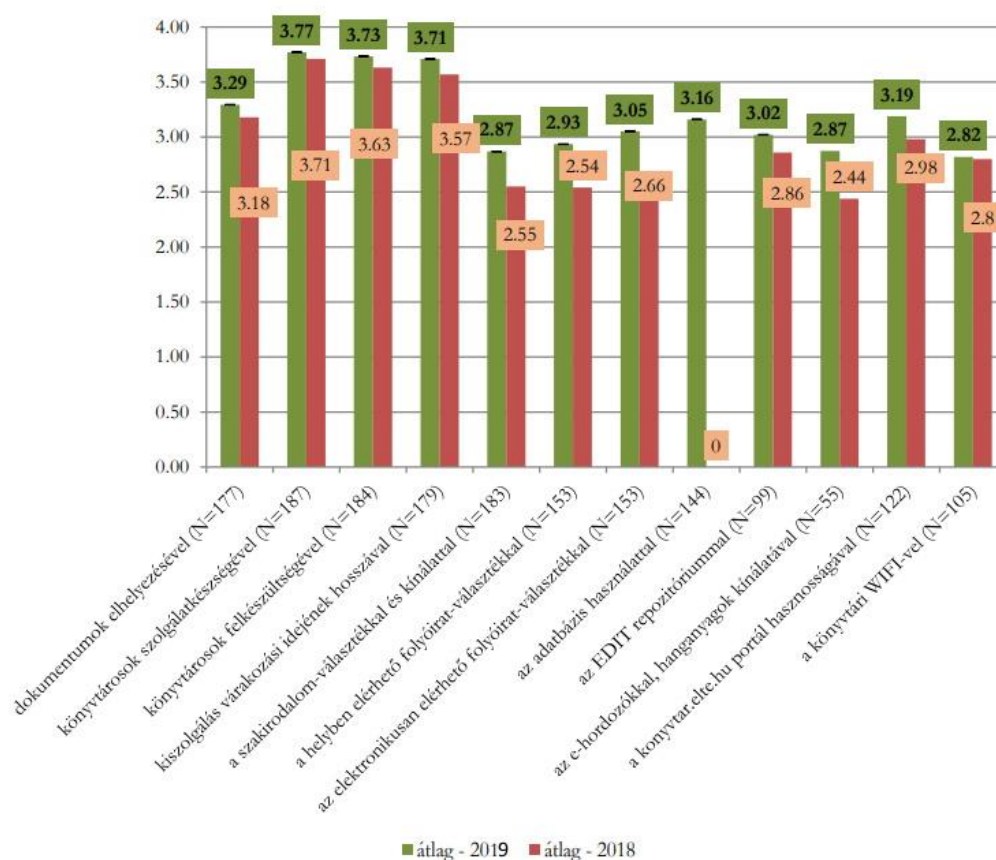
- könyvtárosok szolgálatkészsége (3,77)
- könyvtárosok felkészültsége (3,73)

A harmadik legmagasabbra értékelt (3,71) szolgáltatásunk a "várakozás rövid ideje", ami kollégák esetében annyira nem véletlen.

2018-hoz a legnagyobb javulást az elektronikusan elérhető folyóiratok választékában látják az oktatók.

A második szolgáltatási blokkban jelzik először vissza a használók, hogy a szakirodalom választéka, kínálata nem megfelelő: az előző felmérésben és most is ez az item kapta a legalacsonyabb értéket (183 fő - 2,87).

4. ábra: A válaszadók elégedettsége a könyvtári szolgáltatásokkal 2. – 2019.

A fejlesztési és változások iránti igény esetén is a két válaszadói csoport "olvasói mentalitása" kimutatható a rangsorból, a legmagasabb értéket kapott szolgáltatásokból és az egyes szolgáltatásokra adott értékek különbségéből.

Támogatói munkakör rangsora:

1. plágiumszűrő (3,49)
2. számítógépek fejlesztése (3,41)
3. hivatkozáskeresés (3,33)
4. szakirodalmi kínálat bővítése (3,27)
5. csoportos tanulás biztosítása (3,22)

Oktatók-kutatók rangsora:

1. Hivatkozáskeresés (3,68)
2. E-cuccok (3,57)
3. plágiumszűrés (3,54)
4. szakirodalmi kínálat (3,45)
5. számítógéppark fejl. (3,45)

Az oktatói rangsor inkább kutatói mentalitást tükröz, mint oktatóit. Fontosabbnak ítélték a tudományos karrier támogatását, annak biztosítását a könyvtár részéről; távoli hozzáféréssel elérhető, személyes könyvtári látogatást nem igénylő kutatási lehetőségeket. A kutatás oktatással szembeni előtérbe helyezését mutatja, hogy 0,55 ponttal magasabb értéket kapott a szakirodalom féleségének növelése, mint a példányszám emelése.

Az oktatók legalacsonyabb értékeit a nyitvatartási idő növelése (2,61) és a nagyobb könyvtárosi létszám kapta (2,76). A magasra értékelt szolgáltatásaiknál ezekre nincs annyira szükség, mert azok számítástechnikai háttért igényelnek. Kivéve a hivatkozáskeresést, amelynek technikája és könyvtárosi munkaerő szükséglete merőben eltérő lehet az egyes tudományterületeken.

A hallgatóknak is fontos szolgáltatásokat nézve a csoportos tanulásra alkalmas hely (3,19) szerepel előkelő helyen, de itt gondolni kell a BTK felülreprezentáltságára, ahol ez a kisebb könyvtárakban nem biztosított.

A támogatók és az oktatók értékelésében a legnagyobb különbség az adott szolgáltatások fontosságának megítélésében a következő tételeknél volt:

- nyitvatartási idő növelése: 2,15 - 2,61
 - a támogatók "közművelődési könyvtárként" munkaidőben keresik fel a könyvtárat, számukra nem fontos a nyitvatartás esti órákra való kiterjesztése
- szakirodalom példányszámának növelése: 3,18 - 2,76
- e-könyv/folyóirat szolgáltatás bővítése: 3,04 - 3,57

6. táblázat: Fejlesztési, változtatások igények – 2019.

Megjegyzés a táblázatokhoz: 1=teljesen szükségtelen, 2=inkább szükségtelen, 3=inkább szükséges, 4=nagyon szükséges

<i>Mennyire itéli szükségesnek az alábbi lehetséges fejlesztéseket, változtatásokat?</i>	Munkaköri besorolása:				Összesen	
	Oktatást-kutatást támogató (fő)		Oktatói, kutatói (fő)		(fő)	
	N	átlag	N	átlag	N	átlag
a nyitvatartási idő növelése	52	2,15	106	2,61	158	2,46
a szakirodalom kínálat bővítése	52	3,27	125	3,45	177	3,40
a szakirodalom példányszámának növelése	51	3,18	117	2,79	168	2,91
az e-könyv, e-folyóirat szolgáltatás bővítése	45	3,04	116	3,57	161	3,42
a nagyobb könyvtárosi létszám	49	2,92	116	2,76	165	2,82
a könyvtárosok képzése	48	2,85	90	2,84	138	2,85
a számítógéppark fejlesztése	51	3,41	106	3,45	157	3,44
a szakdolgozatok elektronikus példányainak elérhetősége (teljes szövegű indexeléssel)	48	3,25	115	3,36	163	3,33
plágiumszűrés biztosítása	51	3,49	118	3,54	169	3,53
hivatkozás-keresés szolgáltatás biztosítása	48	3,33	118	3,68	166	3,58
kutatóiroda biztosítása	44	2,80	87	3,07	131	2,98
könyvtárban tartott szemináriumi foglalkozás lehetősége	45	2,76	99	2,91	144	2,86
csoportos tanulásra alkalmas helyiség biztosítása	49	3,22	115	3,19	164	3,20

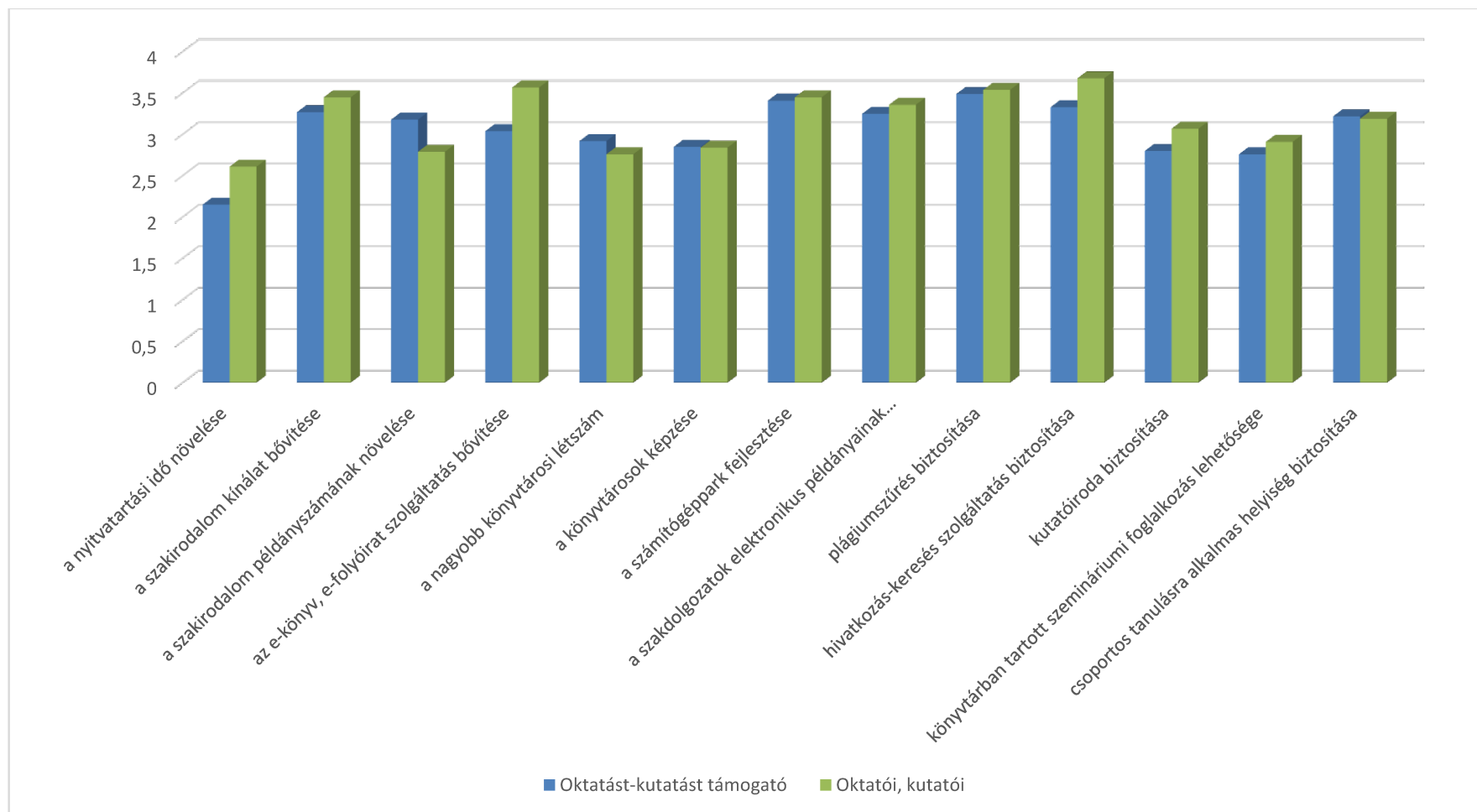
K21 dokumentum típusa: végleges

Kezelése: nyilvános

Készítette: Bodnár Ilona, Egri Krisztina, Varga Andrea

2021. március 16.

5. ábra: Fejlesztési, változtatások igények – 2019.

MTMT feltöltés

A két lekérdezés között a könyvtárosok igénybevétele, segítségkérés a publikációk és hivatkozások feltöltéséhez növekedett. A tendencia kimutatásához az elemszám megadása nem elegendő, az egyes válaszok arányára kell koncentrálni.

A segítségkérés növekedésének több oka is lehet:

- MTMT2 bevezetése
- rektori utasítások: az MTMT "kötelezővé" tétele pl. pályázatoknál

7. táblázat: A válaszadók könyvtári támogatás igénybevételének gyakorisága az MTMT-adatbázis feltöltéshez
(csak oktató-kutató)

Könyvtárosi segítség igénybevétele az MTMT-feltöltéshez	Válaszadó 2018		Válaszadó 2019	
	fő	arány	fő	arány
Igen, alkalmanként a könyvtáros tölti fel.	55	30%	49	37%
Igen, mindig a könyvtáros tölti fel.	29	16%	26	19%
Nem.	95	53%	57	43%
Összesen	179	100%	132	100%

Felhasználóképzés oktató-kutató munkakörhöz

2018-ban még volt három képzési forma, ahol az igenek száma volt többségben:

- adat-bázishasználat (95 - 49)
- MTMT-feltöltés (75 - 69)
- tudományos teljesítmény mérése (74 - 70)

A kutatói feladatok támogatását segítenék ezek a képzések is.

Az igenek száma drasztikusan lecsökkent a 2020-as felmérésben:

- 2018-ban még 462 igent adtak a támogatott képzéseknek
- 2019-ben már csak 349 támogató jelölést adtak

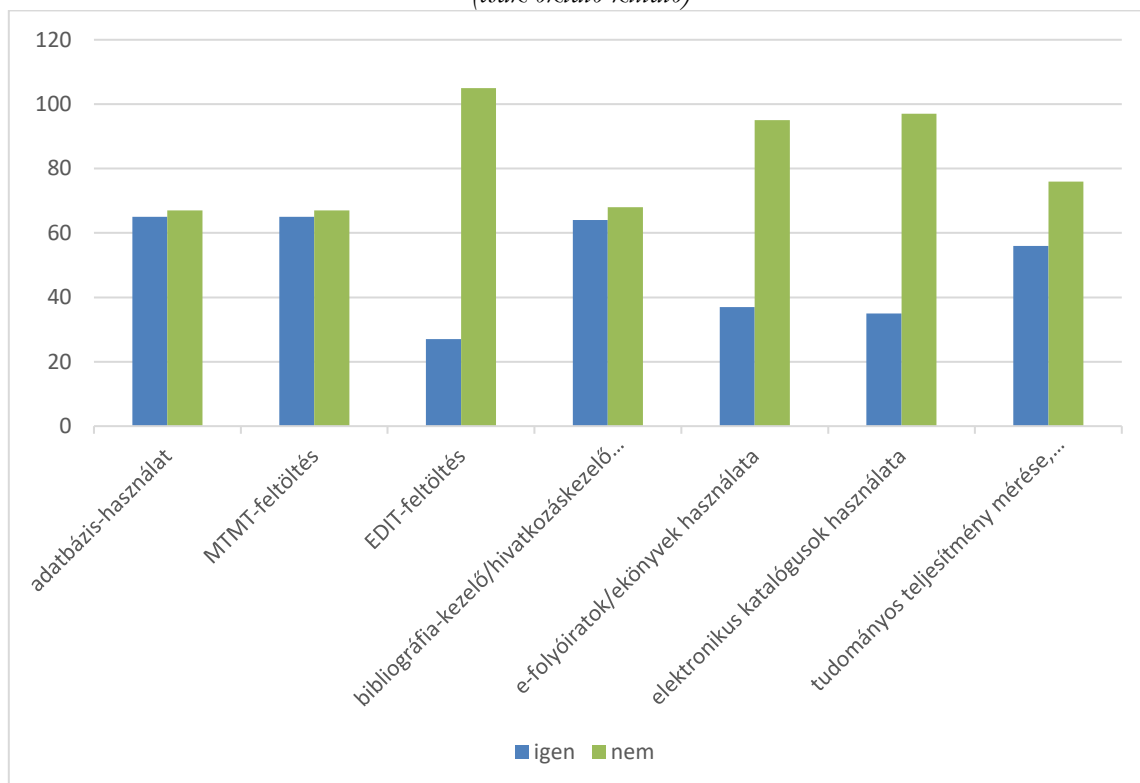
Ezért nincs a 2019-es felmérésben olyan képzési forma, ami több igent kapott volna, mint nemet. A legkevésbé igényelt képzés az **EDIT-feltöltés**, aminek 2018-ban sem látták hasznát az oktatók, és ez még csak romlott az ezt követő időszakban. Mindez a rektori utasítás és egyéb előírások ellenére.

K21 dokumentum típusa: végleges Kezelése: nyilvános Készítette: Bodnár Ilona, Egri Krisztina, Varga Andrea 2021. március 16.		14
---	--	----

8. táblázat: A válaszadók oktató-kutató munkájához hasznosnak tartott könyvtári felhasználóképzések
(csak oktató-kutató)

Milyen könyvtári felhasználóképzés(ek)e)t tartana hasznosnak oktató-kutató munkájához?	2018		2019	
	igen	nem	igen	nem
adatbázis-használat	95	49	65	67
MTMT-feltöltés	75	69	65	67
EDIT-feltöltés	42	102	27	105
bibliográfia-kezelő/hivatkozáskézelő szoftverek használata	73	71	64	68
e-folyóiratok/ekönyvek használata	54	90	37	95
elektronikus katalógusok használata	49	95	35	97
tudományos teljesítmény mérése, bibliometria	74	70	56	76

7. ábra: A válaszadók oktató-kutató munkájához hasznosnak tartott könyvtári felhasználóképzések
(csak oktató-kutató)

Felhasználóképzés hallgatók számára

A "nem" felé történő elmozdulás jelen van a hallgatói képzések megítélésben is, habár kisebb mértékű ezeknek a képzések a presztízsveszítése.

Két képzésnek van abszolút támogatása:

- szakdolgozati szeminárium (99 - 33)
- adatbázis használat (93 - 39)

A könyvtárosok által szorgalmazott kredites könyvtárhasználati képzés esetében enyhe fölényben van az igenek száma (72 - 60).

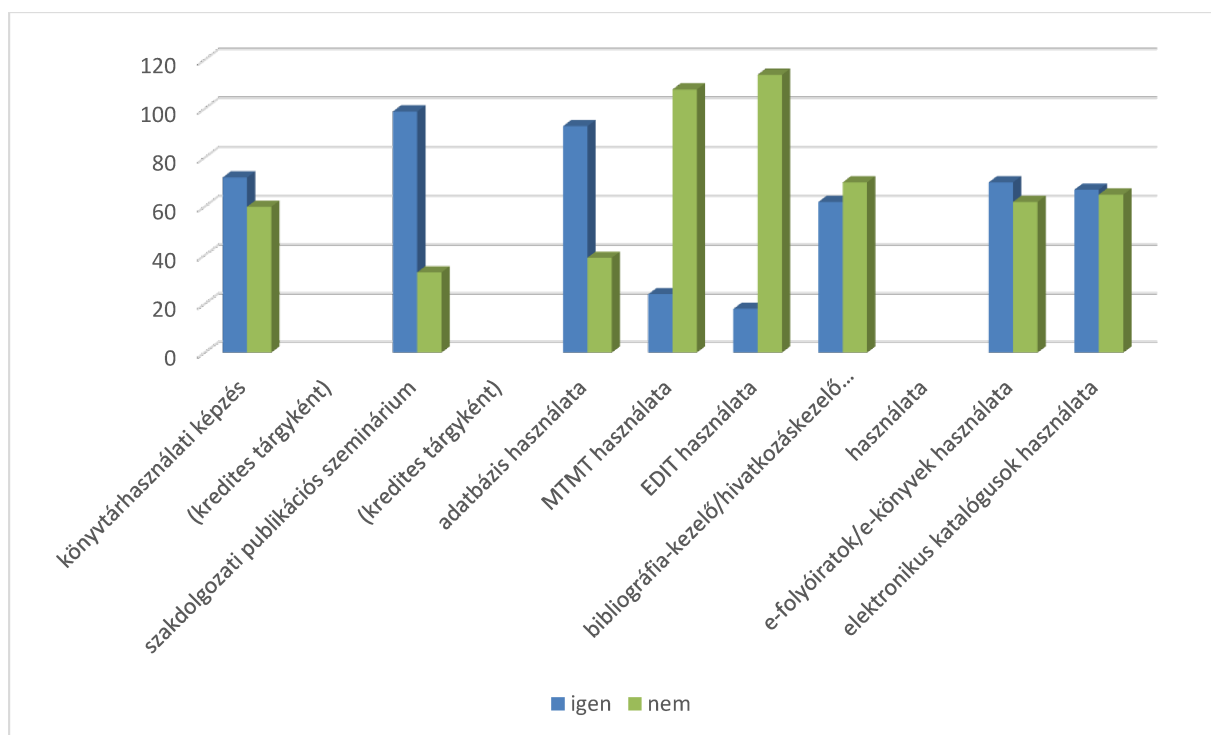
A kutatói perspektíva itt is érvényesül, illetve rövid, célirányos könyvtári "beavatkozást" támogatnak a hallgatók felé is. Nem tükröződik a válaszokban, hogy a könyvtár egy olyan intézmény, amelyik végigkíséri az oktatást, annak minden fázisában jelen kell, hogy legyen.

**9. táblázat: A válaszadók hallgatók részére hasznosnak tartott
könyvtárhasználati képzések felhasználóképzések**

(csak oktató-kutató)

Milyen könyvtári képzés(ek)en való részvételt tart szükségesnek a hallgatóknak?	2018		2019	
	igen	nem	igen	nem
könyvtárhasználati képzés (kredites tárgyként)	114	48	72	60
szakdolgozati publikációs szeminárium (kredites tárgyként)	108	54	99	33
adatbázis használata	39	123	93	39
MTMT használata	23	139	24	108
EDIT használata	84	78	18	114
bibliográfia- kezelő/hivatkozáskézelő szoftverek használata	84	78	62	70
e-folyóiratok/e-könyvek használata	87	75	70	62
elektronikus katalógusok használata	0	0	67	65

**8. ábra: A válaszadók hallgatók részére hasznosnak tartott
könyvtárhasználati képzések felhasználóképzések**
(csak oktató-kutató)

Egyéb észrevétel, javaslat

A válaszadóknak lehetőségük volt a kérdőív végén szabadszavas mezőben jelezni észrevételeiket, fejlesztési javaslataikat.

A válaszadók többsége kiemelten említi a friss szakirodalom folyamatos beszerzésének fontosságát. Javasolják, hogy éves költségvetési tétel legyen meghatározva az állománygyarapításához. Ezenkívül az állomány bővítésénél kiemelésre kerülnek, hogy a folyóiratok és az adatbázis előfizetések alapvető fontosságúak a hivatkozás-kereséshez.

A szolgáltatások közül a nyitvatartási idők rövidegét emelik ki.

Jövő

Az oktatók a kutatói feladatok, elvárások előtérbe helyezésével egyre inkább a 24 órás virtuális, online könyvtár felé szeretnének haladni, elhajlani....

Nem kell nagy könyvtár, nyitvatartás hosszabbítás, létszámbővítés.

Háttértámogatásra van igény:

- adatbázis, e-folyóirat, amit önállóan
- időt rabló mérőszámok, tudománymetria kötelezettségek maradnak a könyvtárosnak (plágiumszűrő, hivatkozáskeresés, MTMT feltöltés)

A távoktatás pedig megerősíti ezeket az elképzeléseket, támogatást nyújt az irányzat képviselőinek, visszaigazolást ad.

Ugyanakkor nem tartják fontosnak a könyvtárak (számítás)technikai fejlesztését, a könyvtárosok továbbképzését: **nyújtunk többet - kari invesztálás nélkül**. Bizonyítási kényszerben vagyunk ebben a változó - szűkülő forrásokkal rendelkező - oktatási világban.

Területmegtartás

Szó szerint és átvitt értelemben véve a hallgatókon, a velük való kapcsolatunkon múlik, hogy megőrizzük őket.

Előtérbe kell helyoznünk a közösségi, tanulói és közművelődési funkciókat.

K21 dokumentum típusa: végleges Kezelése: nyilvános Készítette: Bodnár Ilona, Egri Krisztina, Varga Andrea 2021. március 16.		18
---	--	----

Javaslatok az Intézkedési tervhez

1. A kérdőív kitöltési aránya nagyon alacsony, ezért a jövőben el kell gondolkodni, hogy milyen formában végezzük az elégedettségi felmérést.
A Minőségügyi Irodának "létkérdés" a kérdőívek, felmérések folytatása, a kitöltési hajlandóság csökkenése ellenére. A mi érdekünk, hogy olyan formát találjunk, ami a kitöltők és számunkra is hasznos. Megfontolandó lenne, hogy a most használt kérdőívet két évente töltsük ki, és a közbülső évben egy-egy témára koncentráljunk, a munkánk egy bizonyos szegmensére kérdezzünk csak rá.
2. Fontos a fenntartókat meggyőzni az állománygyarapításra szánt keret növeléséről, mivel többször hiányolják a kurrens szakirodalom meglétét, elérhetőségét.
3. Képzések szervezése
4. A könyvtárak kommunikációjának erősítése, jó gyakorlatok átvétele.
5. ELTE Digitális Intézményi Tudástár (EDIT) használatának népszerűsítése, kiemelten hangsúlyozva az Open Access publikációban rejlő lehetőségeket
6. Távolról elérhető szolgáltatások népszerűsítése – útmutatók készítése
7. Új, innovatív szolgáltatások bevezetésével (pl. automatizált kölcsönzés, az RFID adta lehetőségek minél szélesebb körű kiaknázása humánerőforrást szabadíthat fel, amellyel a kevésbé jól ellátott területeket (pl. manuális hivatkozáskeresés) meg lehet támogatni.